

## **Kázání pro Opatovice 8.11.2020, karanténní**

**biblická čtení: Mt 5,33-37; Sk 23,1-15**

(pro doplnění – o soudech např. Dt 16,18-20 a 19,10-12 a 19,15)

Milí bratři a milé sestry,

zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

Tento týden se sluší připomenout dvě události. Jednak došlo k teroristickým útokům ve Francii a Vídni a jednak si připomínáme výročí Bitvy na Bílé hoře. Slovo teror znamená strach. Teroristé chtějí vyvolat strach a rozhořčení, protože tak se snadno dostanou do novin či televize. Zviditelní se. Čím větší zločin, tím větší strach (a zlost) a tím více pozornosti. Pokud se ale necháme unést strachem či nenávistí, pak děláme přesně to, oč teroristům jde a proč to dělají. Pamatujme na to a svou zlost z takových činů zkusme přetavit do modlitby za mrtvé, raněné a jejich blízké, a také za mír.

Bitva na Bílé hoře zase ukončila období náboženské svobody v českém státě. Před tím zde mohli žít katolíci a různá evangelická uskupení v relativním míru. Tolerance jsme se znovu dočkali až po 160 letech a rovnoprávnosti ještě později. Nechci házet vinu jen na katolíky, naši předci situaci podcenili a válku sami vyprovokovali ke škodě své i celé země. Opět šlo o nenávist, politikaření, náboženskou nesnášenlivost a také strach – aby nás ti druzí nepřeválcovali. Kdyby lidé dokázali překonat vzájemné antipatie a nesnášenlivost, nemuselo dojít ani k jedné z událostí, kt. si připomínáme.

Kde se v to lidském srdci bere? A jak s tím bojovat? Jak překonat sám sebe? Jak přemoci nenávist ve světě?

Zrovna dnešní část příběhu apoštola Pavla k tomu má hodně, co říct.

Čtyřicet židů se prý zapřísáhlo, že nebudou jíst ani pít, dokud Pavla nezabijí. Taková nenávist! Dokonce i velekněží s tím souhlasí a podílí se na přípravě vraždy. To jim Pavel tak moc leží v žaludku?

Jak je možné, že se vrchní představitelé víry přikloní k takovým úkladům?

Vždyť tím porušují Boží zákony!

Celé to začíná soudem před veleradou (neboli synedriem), kde byl svého času souzen i Ježíš. Jedná se o jakýsi parlament židovské samosprávy a nejvyšší soud. Oproti Ježíšovi má však Pavel tu výhodu, že jednání probíhá řádně, veřejně a pod dohledem Římanů. Hned vstupní události dávají totiž jasně najevo, že soudcům nejde o spravedlnost.

Pavel hned na úvod prohlásí, že má před Bohem čisté svědomí. To je docela odvážné tvrzení! - Ruku na srdce, kdo z nás tohle může říct?

Z pohledu starozákonní víry se jedná dokonce o rouhání. Hospodinův zákon je totiž velice náročný. V podstatě nesplnitelný. A kdo tvrdí, že všechno dodržel a Bůh proti němu nic nemůže mít, je pyšný a lhář. Ústa, kt. něco takového vypustí, si zaslouží ránu...

Jenomže zákon taky říká, že nikdo nemá být trestán bez soudu. A kdyby si dali práci a zeptali se Pavla, jak to myslí, rád by jim to objasnil. Pavel má čisté svědomí ne snad proto, že by byl dokonalý a vše náležitě dodržel, ale díky Boží milosti. On věří, že Bůh se k člověku sklání a nepravosti dokáže odpustit. Tohle Pavel myslel, ale nedostal příležitost to vysvětlit. Rovnou dostal ránu přes ústa.

Kdo by čekal, že Pavel bude tak jako Ježíš jen útrpně mlčet, toho čeká překvapení.

On se na soudce utrhne: „Co mě mlátíš ty obílená stěno!“ - V dnešní mluvě bychom asi takovou nadávku nepoužili. Ale značí cosi o pokrytectví. Stěna totiž může být jakkoliv špinavá, ale vápno to překryje.

Nabílená stěna je člověk z venku čistý ale špinavý uvnitř. A právě tak Pavel vidí své soudce.

Členové velerady by se asi neodvážili říct, že mají před Bohem čisté svědomí, ale domnívali se, že jsou čistší a lepší než většina lidí. - Jedná se přece o velekněze a jeho druhy

O skutečné čistotě jejich nitra leccos vypovídá už to, že vzápětí osnují vraždu. Ovšem vynadat takto do očí veleknězi, to je i pro Pavla dost silné kafe. Pavel ctil autority. Velekněz, i když mizera, byl pořád představitelem židovstva a útok na něj by si leckdo mohl vyložit jako útok na židovstvo. To Pavel nechtěl. Řekne tedy, že ho nepoznal.

Lze říct, že Pavel má výhrady k veleknězi jako osobě, ale ne k jeho úřadu. Což názorně ukazuje, jaké tehdy vládlo papalášství. Od kohokoliv jiného by neospravedlněná facka na soudu byla nepřípustná, ale velekněz se nesmí kritizovat.

Co za těchto podmínek Pavel zmůže? Oni ho mohou fackovat a on se nesmí bránit pomalu ani slovně.

Snad právě proto se kdysi Ježíš na svém soudu ani nehájil. Nemělo to cenu. - Tak moc se tehdejší představitelé Bohu odcizili!

Ale Ježíšovou sebeobětí Bůh tohle odcizení překonal. Díky tomu Pavel mohl okusit osvobozující Boží blízkost. Ochotně by šel i na smrt, ale nic nového by tím nepřinesl. Není žádný zbabělec. Do Jeruzaléma šel s tím, že ho tam čeká soud, utrpení a smrt. Ale jeho úkol ještě neskončil. Rozhodne se tedy bránit. A dokáže se i z tak svízelné situace vysekat.

Pro nás to znamená, že jsou sice chvíle, kdy se člověk má pro dobro druhých obětovat. To ano! Ale ve většině případů se můžeme normálně bránit. Domáhat se svých práv. Spravedlnosti. Bezpečí. Svobody projevu a náboženského vyznání.

Právě toho, oč nás připravila Bílá hora. Tím spíš si musíme pohlídat, aby se tato práva dodržovala. Pokud už se totiž zakáže jedno náboženství, my můžeme být další na řadě.

Pavel se už v minulosti bránil tím, že má římské občanství. Jeho rodina patří k vyšším společenským kruhům. Před židovskou radou by mu však zrovna tohle moc nepomohlo.

Nemůže-li čekat spravedlnost, uchýlí se k malé lsti. Vykřikne, že je farizeus, což je pravda, a že je souzen pro víru ve vzkříšení, což je vlastně taky pravda. On ale dobře věděl, že ve veleradě jsou dvě různé skupiny, kt. se právě v těchto otázkách rozcházejí.

Farizeové se hned začali Pavla zastávat, protože ve vzkříšení věřili taky a koneckonců – co když se mu opravdu zjevil Boží posel?

Druhá skupina kolem velekněze však zjevení, anděly ani vzkříšení neuznávala a šla Pavlovi po krku. - Nu, zhádali se jako koně.

Přítomní Římané jen nevěřičně kroutili hlavou. „Ti židé! Hádají se do krve kvůli takové podružnosti...“

Ono ale nejde o podružnost! Vzkříšení je zásadní otázka víry. Že tomu Římané nerozumí, je vlastně smutné. Je to podobné, jako když naši současníci nemají pražádné pochopení pro ideje husitství a události vedoucí k Bílé hoře. Lidem to připadá jako malicherné spory. Přitom se jedná o mnohem zásadnější věci, než o co se vedou války dnes.

Římané si tedy Pavla raději zase odvedou a dají pod zámek. A když se proslechne, že je na něj přichystána léčka a jde mu o život, nechají ho odvést do bezpečí k Římskému mistodržícímu.

Náboženským sporům Římané možná moc nerozumí. Ale chápou politiku. A když se čtyřicet lidí rozhodne, že někoho zabije, notabene římského občana a ještě se souhlasem velekněze, už je to politika.

Normálně by stačili dva tři vojáci, aby Pavla odvedli, ale teď s ním musí jít hotová armáda. Kdyby totiž došlo k útoku a římská eskorta byla povražděna, znamenalo by to vzpouru a občanskou válku.

Díky jejich prozíravosti Pavel vražedné úklady přežije. A my nevíme, co udělalo těch čtyřicet, kt. slibovali, že nebudou nic jíst ani pít, dokud ho nezabijí. Bud' svou přísahu porušili, jak to tak bývá, nebo bylo po pár dnech

hotovo.

Přitom celá ta přísaha je nesmyslná. Oni si určitě mysleli, podobně jako mnozí teroristé, že jsou v právu a že tím Boha potěší. Ale vražda v Božím zákonu nemá místo. Ani ve spravedlivém hněvu ne. Má proběhnout řádný soud.

Kromě toho, Pán Bůh nemá rád, když ho někdo zkouší manipulovat. A přísaha atentátníků je manipulace: „Bud' bude žít Pavel nebo my! Tak si Bože vyber!“

Proto už Ježíš říkal: „Nepřísahaňte. Vaše slovo ať je ano, ano, ne, ne. Co je nad to, je od ďábla.“

Nikomu z nás snad nepřeskočí, aby zkoušel někoho zavraždit.

Avšak zločinu z nenávisti se můžeme dopustit i mnohem nenápadněji. Snadno se můžeme ocitnout ve stejné pozici jako velekněz, kt. vraždu schvaluje. A i když sami nezasadíme smrtící ránu, naše vina nemusí být o moc menší. Vzpomeňme si na to, až nás zase někdo vytočí.

*Pane Bože, děkujeme, že v tvém království nemá místo bezpráví ani šíření nenávisti a strachu. Děkujeme že nám nikdo nepřikazuje, jak máme a nemáme věřit, a že pro víru nejsme utlačováni. A prosíme tě za lidi, kt. kvůli víře utlačováni a nenáviděni jsou. Prosíme za prozření pro lidi, do jejichž víry se vejde i nenávist k druhému člověku. Prosíme za toleranci mezi lidmi. A za tvou blízkost pro ty kdo jsou na dně, kdo někoho ztratili, kdo nevědí, jak dál.  
+ vlastní prosby + Otčenáš.*

### ohlášky:

- platí stále to, co minulé neděle. Prosím sledujte sborové internetové stránky, kde by měly být vždy aktuální informace, nebo volejte na faru.

- <http://opatovice.evangnet.cz/> a telefon 773217474

- dnešní kázání bude (snad) i natočené na internetu. Zdá se mi vhodnější, pokud si uspořádáte domácí bohoslužby a kázání si přečtete, ale pro ty z vás, kdo tuto možnost nemáte, nebo si rádi zase poslechnete a prohlédnete svého faráře, tak na sborových stránkách naleznete odkaz (měl by se objevit v průběhu soboty).

- chtěli bychom také tento týden zkusit uspořádat biblickou hodinu alespoň přes internet. Kdo alespoň trochu vládnete počítačem, můžete se připojit. Ve čtvrtek od 18 hodin, odkaz bude rovněž na stránkách.

- zvu vás také k poslechu „Slova na doma“, krátkých úvah na každý den. Tuto sobotu se jedná o můj příspěvek. Odkaz je na našich stránkách.

- neváhejte volat na faru nebo se i jednotlivě zastavit.

**poslání: Jk 3,16-18**

**požehnání: ž 121,5-8**